

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, a 27 de març de 2008

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY i M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- El Sr. G.S.M. va presentar davant de l'Hble. Batllia, demanda a tramitar pel procediment ordinari contra el Sr. J.E.P., en la qual interessava que en el seu dia es dictés sentència en el sentit de: a) declarar la nul·litat del contracte de data 1 d'abril del 2004 amb efectes ex tunc, és a dir a comptar del seu atorgament; b) condemnar el Sr. J.E.P., en nom propi, com a propietari del 23% del capital social, i en nom i representació del 77% restant en nom del qual deia actuar, a acceptar la devolució de la documentació i l'estoc propietat de la societat E.E. SL; c) condemnar el Sr. J.E.P. en nom propi, com a propietari del 23% del capital social, i en nom i representació del 77% restant en nom del qual deia actuar, al pagament de la quantitat de 10.860,99 €, juntament amb els interessos legals corresponents; d) condemnar-lo igualment a pagar les despeses generades pel pupil·latge de la mercaderia propietat de la societat (300 €), a raó de 150 € mensuals i a comptar del mes de maig del 2004 i fins l'efectiva retirada de la mateixa, més els interessos legals; subsidiàriament: a) declarar la resolució del contracte de constant referència amb efectes a comptar del 7 de juliol del 2004; b) condemnar el Sr. J.E.P. en nom propi,

com a propietari del 23% del capital social, i en nom i representació del 77% restant en nom del qual deia actuar, a acceptar la devolució de la documentació i l'estoc propietat de la societat E.J.E. SL; c) condemnar-lo, en nom propi, com a propietari del 23% del capital social, i en nom i representació del 77% restant en nom del qual deia actuar, a indemnitzar la part demandant en la quantitat de 10.860,99 € pels danys i perjudicis causats, incrementada amb l'interès legal corresponent; d) condemnar-lo igualment, en nom propi, com a propietari del 23% del capital social, i en nom i representació del 77% restant en nom del qual deia actuar, a pagar les despeses generades pel pupil·latge de la mercaderia propietat de la societat (300 €), a raó de 150 € mensuals i a comptar del mes de maig del 2004 i fins l'efectiva retirada de la mateixa, més els interessos legals; més subsidiàriament encara: a) declarar la resolució del contracte de constant referència amb efectes a comptar del 7 de juliol del 2004; b) condemnar el Sr. J.E.P. en nom propi, com a propietari del 23% del capital social, i en nom i representació del 77% restant en nom del qual deia actuar, a acceptar la devolució de la documentació i l'estoc propietat de la societat E.J.E. SL; c) condemnar-lo a pagar la quantitat de 2.695,41 € incrementada dels interessos legals corresponents, d) condemnar-lo igualment, a pagar les despeses generades pel pupil·latge de la mercaderia propietat de la societat (300 €), a raó de 150 € mensuals i a comptar del mes de maig del 2004 i fins l'efectiva retirada de la mateixa, més els interessos legals;

II.- El Sr. J.E.P. va plantejar les excepcions d'indeguda integració activa i d'indeguda integració passiva en el litigi, que foren resoltes per Aute de data 2 de març del 2005 en el sentit de desestimar les mateixes excepcions dilatòries. Sobre el fons la part defenent es va oposar a les pretensions de l'agent, contestant que el Sr. G.S.M. sabia el que comprava i gaudia de tota la informació necessària, essent ell qui va voler signar l'operació i posar-se d'immediat a gestionar el negoci; i va formular una demanda reconvençional, reclamant al Sr. G.S.M.: el compliment del conveni del 1 d'abril del 2004, és a dir el pagament de la suma de 33.350 €, junt amb els seus interessos legals; el pagament de les quantitats i imports que s'acreditaran oportunament corresponents a pagaments que

són a càrrec del Sr. G.S.M., adquirent del negoci E.J.E. SL; el pagament dels danys i perjudicis ocasionats al Sr. J.E.P. per l'actuació del Sr. G.S.M..

III.- Per sentència de data 20 de juny del 2007, l'Hble. Tribunal Unipersonal de Batlles secció civil, estimant íntegrament la demanda principal i desestimant la reconvenció en tots els seus termes, va: declarar la nul·litat del contracte de compra venda de la societat mercantil andorrana per participacions "E.J.E. SL" celebrat pels litigants en data 1 d'abril del 2004, condemnant el Sr. J.E.P. a acceptar la devolució de la documentació i estoc propietat de dita societat, així com a satisfer al Sr. G.S.M. la suma global de 10.860,99 €, juntament amb els interessos legals, i a indemnitzar el Sr. G.S.M. en aquelles despeses de pupil·latge que s'acreditin en període d'execució de sentència; anant a càrrec del vençut la totalitat de les costes.

IV.- Contra aquesta resolució el Sr. J.E.P. ha interposat recurs d'apel·lació.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN.

FONAMENTS DE DRET

I.- La part que recorre manifesta : que el Sr. G.S.M. sabia perfectament que el Sr. J.E.P. era titular del negoci juntament amb un soci minoritari i un tercer soci titular fiduciari i els tràmits que cali fer per regularitzar la situació i poder concloure la compravenda; que mai es va adjuntar cap llistat de proveïdors al contracte, essent l'aportat per l'adversa un llistat de paper que el propi demandant va extreure del disc dur de l'ordinador de la societat del qual va disposar des de la signatura; que conseqüentment, qualsevol discordança entre els llistats de proveïdors que consten en autes, no és cap prova de que el Sr. G.S.M. no conegués la realitat dels proveïdors existents alhora de subscriure el contracte, sabent perfectament quins eren i quins no, posant-se en contacte directament amb els mateixos; que tal i com consta en el contracte s'havia de fer un traspàs progressiu de la gestió del

negoci, traspàs en el qual evidentment havien de contribuir i complir les dues parts implicades; que tanmateix l'actuació del demandant no va ser aquesta, sinó actuar des del primer moment en que es va signar el conveni com a propietari absolut del negoci, identificant-se front als tercers com a tal; que el que va desmotivar realment la compra no va ésser doncs cap manca de coneixement del negoci ni res que no sabés el comprador que es trobaria, sinó la mala gestió del negoci per part d'aquell durant el poc temps que el va voler manejar identificant-se ja com a propietari, sense encara ser-ho; que res s'ha adverat que demostrí mala fe ni artificis o maquinacions per part del venedor per enganyar a l'agent, ans el contrari ha quedat vertaderament provat en autes: que el conveni fou proposat i redactat exclusivament pel Sr. G.S.M.; que el demandant va establir dit conveni després de diversos contactes, inspeccions dels llocs, entrevistes etc.; que el Sr. G.S.M. es va extralimitar, actuant des del primer moment com a amo del negoci i de la societat que tenia que adquirir, realitzant diversos actes de gestió i explotació del mateix, sense comptar per res amb el Sr. J.E.P.; que el Sr. G.S.M. va incomplir el pactat malgrat els diversos requeriments de dates 5 de juny i 21 de juliol del 2004.

II.- Per contracte privat de compravenda de data 1 d'abril del 2004, el Sr. J.E.P., actuant en qualitat de propietari del 90% de les participacions de la societat de responsabilitat limitada anomenada E.J.E. SL, i manifestant estar facultat per l'altra partícip posseïdor del 10% restant d'aquesta societat per procedir a la venda del 100% de les participacions de la referida societat, va cedir al Sr. G.S.M., actuant per compte propi i d'un altre soci, la totalitat de les participacions de la societat E.J.E. SL per un preu de 39.350 €, essent estipulat en el conveni privat: que la societat E.J.E. SL disposa de diversos proveïdors, alguns d'ells amb contractes d'exclusivitat vigents pel Principat d'Andorra, quin detall amb especificació d'exclusivitat s'adjunta en annex al present contracte, i disposa de clients al Principat d'Andorra quin detall s'adjunta en el present contracte; que el venedor s'obliga a continuar amb la gestió del normal desenvolupament de l'activitat mercantil de la societat fins al dia 30 d'abril del 2004, informant de manera

feient a partir d'avui al comprador dels compromisos que es puguin adquirir per compte de la societat; que com a màxim a partir d'aquesta data el venedor juntament amb el comprador procediran a visitar personalment a tots els proveïdors i clients de la societat per traspasar la gestió de la mateixa. El Sr. G.S.M. ha sol·licitat la nul·litat d'aquest conveni de compra venda per vicis del consentiment, i més concretament per error i dol. S'ha doncs d'examinar si existeixen els vicis del consentiment esmentats, el que nega rotundament la part defenent.

III.- Respecte a l'error, la part agent al·lega que s'ha produït un error, invalidant el consentiment, que ha recaigut sobre la substància de la cosa objecte del contracte, ja que allò que el va impulsar a contractar amb el Sr. J.E.P., fou: el fet que pogués adquirir en la seva totalitat les participacions socials de la societat objecte de la compravenda; el fet que donava la sensació de que es tractava d'una societat en ple rendiment, amb una quantitat important de proveïdors i de clients; el fet que semblava tenir signats una sèrie de contractes amb proveïdors per a la distribució en exclusiva de llurs productes; el fet que el Sr. J.E.P. es comprometé a informar de la gestió que efectuaria de la societat fins el 30 d'abril del 2004 i a col·laborar en el traspàs de la societat; el fet que la societat no podia estar realitzant operacions no autoritzades.

Perquè l'error pugui invalidar el contracte, ha de recaure sobre l'objecte del contracte, la seva substància o condició, però l'error que recau sobre els motius que s'han tingut en compte per contractar es irrellevant. En cas d'autes, no es tracta d'un error sobre l'objecte del contracte o de la seva substància ja que les parts han veritablement firmat un contracte de compravenda de participacions d'una societat determinada, tal com ho desitjava el venedor. Si hi ha hagut una equivocació, no en la identitat del venedor, sinó en la seva qualitat, per no ésser el mateix propietari del 90% de les participacions venudes, aquest error va ésser provocada per les pròpies manifestacions del venedor en el conveni, i aleshores es tractaria d'un error provocat que pot constituir un dol, ço que s'examinarà més avall quan es comentarà aquest vici del consentiment. De la mateixa manera, el fet que el Sr. J.E.P. no hagi col·laborat en el traspàs del negoci, com s'havia compromès, no constitueix cap error sinó un incompliment del que fou

pactat. Força és de constatar que els motius d'error invocats per la part agent corresponen a errors in qualitate, atès que el Sr. J.E.P. pensava adquirir una societat amb un rendiment més important que en realitat. L'error in qualitate no pot fonamentar la nul·litat del contracte que té per objecte una cosa genèrica; si després de la formació del contracte va resultar que la cosa adquirida no satisfieia l'interès de la part compradora, és a dir si frustrava d'alguna forma les seves expectatives de futur que va tenir present a l'hora de celebrar el contracte, el risc d'aquesta falsa representació és cosa diferent de l'error in substància vici del consentiment, atès que pertoca a la part compradora informar-se si el producte adquirit era apte o no a satisfer els seus interès. Ara, com s'ha dit més amunt, si aquesta informació fou fal·laciosa o enganyosa, es tracta d'un dol i no d'un error. En conseqüència, no consta en autes la prova d'un error in substància vici del consentiment que autoritzés pronunciar la nul·litat del contracte.

IV.- Pel que fa al dol, el Sr. G.S.M. pretén que ha existit una maniobra d'engany, alhora que maquinacions insidioses per part del Sr. J.E.P., consistent en: mostrar una còpia d'una escriptura pública de promesa irrevocable de compravenda de participacions socials de la societat atorgada per davant el Notari a favor del Sr. J.E.P., amagant però el fet que l'atorgant era difunt d'ençà feia mesos; afirmar, arribant a comprometre-s'hi en el contracte d'1 d'abril del 2004 aportant-ne una relació, que la societat disposava de bon nombre de proveïdors, alguns amb contractes d'exclusivitat, i d'un bon nombre de clients, donant així una aparença de negoci en ple rendiment, amb un estoc a l'alçada ; afirmar, arribant a comprometre-s'hi en el referit contracte, que facilitaria al màxim el traspàs de la gestió social, devent quedar així assegurada la continuïtat en l'activitat mercantil ; amagar la realització d'activitats no autoritzades.

El dol vici del consentiment es conceptua com aquella conducta de caràcter enganyós a través de la qual s'indueix algú a l'emissió d'una declaració de voluntat a l'altra part contractant, que sense ella, o bé no hagués emès de cap manera o ho hagués fet de diferent forma o en diferents condicions; per tant el dol suposa l'existència d'artifici o malícia emprats per enganyar la part que

s'obliga. Del concepte de dol, només el que es qualifica com a dolus malus és el que rep la consideració de vici del consentiment contractual, ja que en l'àmbit de la contractació en general, es fan determinades pràctiques que comporten un cert marge d'imprecisió i d'engany que s'admet i es tolera tant per les parts que com per a la societat. Així tant la mentida que pretén afavorir a l'altra part com les exageracions o elogis excessius que s'acostumen a fer dels béns i productes del mercat s'identifiquen com a dolus bonus que no és suficient per provocar la invalidesa del contracte. S'ha doncs de determinar si els fets al·legats pel Sr. G.S.M. constitueixen maniobres enganyoses de mala fe determinant un dolus malus.

V.- En el contracte de compravenda de data 1 d'abril del 2004, el Sr. J.E.P. "manifesta ser propietari del 90% de les participacions de la societat E.J.E. SL i que està facultat per l'altre partícip posseïdor del 10% restant d'aquesta societat per procedir a la venda del 100% de les participacions de la societat de constant referència". En realitat resulta del Registre de Societats del MI Govern, que els Srs. L.A.A., J.E.P. i R.G.G. consten com a socis fundadors de la societat E.J.E. SL des del 13 d'abril de 1994, amb una participació d'uns 67% pel Sr. L.A.A., essent el mateix president de la societat, d'uns 23% pel Sr. J.E.P. i d'uns 10% per la Sra. R.G.G.. El Sr. L.A.A. va morir el dia 7 de setembre del 2003, però el Sr. J.E.P. pretén que existia una promesa de compravenda al seu favor feta per part del Sr. L.A.A. que calia regularitzar amb els hereus del difunt, i això ho coneixia perfectament el Sr. G.S.M. quan va firmar el conveni del 1 d'abril del 2004. Es desprèn del missatge enviat pel Sr. J.E.P. per fax de data 29 d'abril del 2004 al Sr. G.S.M., que si que aquest darrer tenia coneixement de la situació real, atès que es pot llegir en el referit missatge: "...sabia que tenia que invertir el tiempo necesario para conseguir el Documento de aceptación de Herencia y apostillado, solicitado por el Sr. Notario I.B.M., Cuyo documento depende de la viuda del Sr. L.A.A. (Presidente de la Sociedad E.) la cual no teniendo medios de desplazamiento y desconociendo los tramites a realizar, se le ayuda todo lo necesario para el mencionado documento. El pasado día 27 se firmo dicho documento, pendiente de certificados y recibos. Una vez localizados de nuevo nos desplazamos con

la Sra. C. viuda de L.A. el dia 28 del present ante el Notario de la Seu de Urgell, reunint tots els requisits per tramitar la Aceptació de Herencia. El mencionat document aquests moments segueix el seu curs legal. Una vegada se'ns notifique a través del Sr. Notario de la Seu de Urgell se recollirà per poder tramitar el més aviat possible la Societat E.J.E. SL a través del Sr. Notario I.B.M. al Sr. G.S...". per tant si el Sr. J.E.P. es va declarar en el conveni de compra venda de la societat E.J.E. SL, propietari dels 90% de les participacions de la mateixa societat, fou amb l'aprovació del Sr. G.S.M., que sabia que aquesta propietat estava condicionada a l'acceptació de l'herència del Sr. L.A.A.. No es pot doncs considerar que el Sr. G.S.M. fou enganyat pel Sr. J.E.P. respecte a la propietat de les participacions de la societat objecte del contracte de compravenda, encara que no es sap al dia d'avui, si s'ha liquidat l'herència del Sr. L.A.A. i si el Sr. J.E.P. es troba propietari de les 90% de les participacions.

VI.- Està estipulat en el conveni del dia 1 d'abril del 2004, que la societat E.J.E. SL disposa: 1) de diversos proveïdors, alguns d'ells amb contracte d'exclusivitat vigents pel Principat, quin detall amb especificació d'exclusivitat s'adjunta en annex al present contracte, 2) de clients al Principat quin detall s'adjunta al present contracte. El Sr. G.S.M. aporta en autes, uns llistats de proveïdors i de clients que l'adversa nega ésser els llistats adjuntats al conveni, atès que mai es va adjuntar cap llistat al contracte. Aquesta argumentació del Sr. J.E.P. no pot prosperar. En efecte, a més que sigui molt estrany que cap llistat s'hagi adjunt al contracte, aleshores que les parts varen expressament pactar el contrari, resulta de l'examen dels documents esmentats que consten en els mateixos, precisions pel que fa als proveïdors i precisions i supressions pel que fa als clients, fetes a mà, que no han pogut ésser efectuades que amb la col·laboració del Sr. J.E.P., ço que desvirtua les declaracions del mateix quan afirma que fou el propi Sr. G.S.M. que va extreure els llistats del disc dur de l'ordinador de la societat, i que ell mai va lliurar els referits llistats. A més a més, s'ha de constatar que dits llistats porten la data del 1 d'abril del 2004, és a dir el dia de la signatura del conveni, el que fa inversemblant que el mateix dia de

la formació del contracte, el Sr. G.S.M. hagi utilitzat sol l'ordinador de la societat, per sortir els llistats dels clients i proveïdors, sense cap mena d'entremesa o ajuda del Sr. J.E.P.. Tampoc no es pot compartir la tesi del venedor segons la qual els dits llistats eren quelcom merament orientatiu, atès que quan es tracta de documentació relativa a una societat objecte d'una operació de compravenda, el venedor té l'obligació de lliurar els documents provisionals o definitius, però en tots casos autèntics.

VII.- Quedant suficientment acreditat que els llistats de proveïdors i clients aportats en autes pel Sr. G.S.M. corresponen als llistats adjuntats al contracte de compravenda el dia de la seva signatura per ambdues parts, força és de constatar que els referits llistats estan molts diferents dels llistats de proveïdors que el Sr. J.E.P. va entregar al Sr. G.S.M. després de la signatura del conveni. En efecte, del llistat comunicat després de la signatura del contracte de compravenda de les participacions de la societat, en resulta que dels 13 proveïdors que consten en el llistat adjunt al conveni, només en quedaven 6 vigents, i encara no tots els mateixos, amb un únic contracte de distribució en exclusiva. En una operació d'adquisició d'una societat mercantil, el nombre i la qualitat dels proveïdors constitueix un element substancial de la societat objecte del contracte, ja que determina una part de la potencialitat de la mateixa i per tant, és un criteri que condiciona el consentiment del comprador. Amb un llistat de proveïdors adjuntat al contracte de compravenda, que no tant sol no corresponia al nombre i l'identitat dels veritables proveïdors de la societat E.J.E. SL, sinó que presentava una situació molt més important que la que resultava de la realitat, el Sr. J.E.P. ha enganyat el Sr. G.S.M., per tal d'aconseguir o facilitar el consentiment del primer que no hagués contractat o hagués contractat en diferents condicions, si havia estat assabentat de la veritable situació de la societat. Aquesta informació fraudulenta que va afavorir el consentiment del comprador constitueix un dolus malus, vici del consentiment que justifica la nul·litat del contracte de compravenda i imposa de confirmar la sentència impugnada.

VIII.- La desestimació del recurs origina posar les costes processal a càrrec de la part que recorre.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

Desestimar el recurs del Sr. J.E.P.;

Confirmar la sentència de l'Hble. Tribunal de Batlles de data 20 de juny del 2007 en tots els seus extrems;

Condemnar al Sr. J.E.P. a pagar les costes processals de segona instància.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-